

TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL OM FÖRMÅN SOM MOTSVARAR GRUPPLIVFÖRSÄKRING

1 § Förmånens innehåll

När en statsanställd har avlidit, betalas en förmån som motsvarar grupplivförsäkring i överensstämmelse med detta avtal.

2 § Förmånslåtare

Ersättning enligt detta avtal betalas efter sådana statsanställda vars pension skulle ha bestämts med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016).

Vidare förutsätts det att

- 1) förmånslåtarens anställningsförhållande har varat minst en månad och att arbetsinkomsten i denna anställning har uppgått till minst den arbetsinkomst som avses i 141 § i lagen om pension för arbetstagare, multiplicerad med talet 6, eller att
- 2) förmånslåtaren under de sex månader som närmast föregår anställningsförhållandets upphörande har haft arbetsinkomster som uppgår till minst den arbetsinkomst som avses i 141 § i lagen om pension för arbetstagare, multiplicerad med talet 18,
- 3) förmånslåtaren har avlidit innan tre år förflutit från den tidpunkt då anställningsförhållandet upphörde,

Anställningsförhållandet anses ha fortgått utan avbrott medan förmånslåtaren tagit ut lagstadgad familjeledighet.

Ett anställningsförhållande anses vid tillämpningen av detta avtal ha upphört vid utgången av den dag på basis av vilken lön senast betalades.

Ersättning betalas dock inte

- 1) om förmånslåtaren efter anställningen hos staten hade en annan anställning på basis av vilken hans eller hennes förmånstagare med stöd av lag, förordning, tjänstestadga, reglemente, pensionsstadga eller ett annat arbets- eller tjänstekollektivavtal har rätt till ersättning som motsvarar en förmån enligt detta avtal,
- 2) om förmånslåtaren samtidigt med anställningen hos staten hade en annan anställning på basis av vilken hans eller hennes förmånstagare med stöd av lag, förordning, tjänstestadga, reglemente, pensionsstadga eller ett annat arbets- eller tjänstekollektivavtal har rätt till ersättning som motsvarar en förmån enligt detta avtal, och inkomsten i den andra anställningen varit större än i anställningen hos staten,

3) om förmånslåtare hade fått ålderspension på basis av anställningen hos staten eller om anställningen hade upphört och han eller hon hade varit berättigad till ålderspension,

4) om förmånslåtare hade fyllt 68 år och inte stod i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till staten, eller

5) om personen är föremål för sanktioner som fastställts av Förenta nationerna, Europeiska unionen eller Förenta staterna.

Som ålderspension betraktas både lagstadgad och frivillig pension som innebär ett slutligt beslut om övergång i åldersrelaterad pension.

Om en person som får ålderspension inleder ett nytt anställningsförhållande som uppfyller villkoren i detta avtal, omfattas han eller hon av förmånen så länge anställningsförhållandet är i kraft.

3 § Förmånstagare

Följande förmånstagare är berättigade till en förmån enligt detta avtal:

- 1) förmånslåtarens make eller maka,
- 2) en part i ett registrerat partnerskap,
- 3) förmånslåtarens barn under 22 år.

Med make eller maka avses en person som förmånslåtare vid sin död

- 1) var gift eller i ett registrerat partnerskap med, eller
- 2) fortgående levde med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och med vilken förmånslåtare hade eller hade haft ett gemensamt barn eller ett avtal om inbördes underhåll som fastställts av en myndighet.
- 3) fortgående levde med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och det gemensamma hushållet hade fortgått i minst fem år utan avbrott innan förmånslåtare avled. Med gemensamt hushåll avses att personen hade samma adress som förmånslåtare i befolkningsdatasystemet då förmånslåtare avled och under minst fem år utan avbrott före dödsfallet.

Endast en make eller maka har rätt till ersättning. Om en make eller maka enligt punkt 1 har rätt till ersättning, har en make eller maka enligt punkt 2 eller 3 inte rätt till ersättning. En make eller maka enligt punkt 1 har inte rätt till ersättning om förmånslåtare då han eller hon avled hade en make eller maka som hade rätt till ersättning enligt punkt 2 eller 3 och ingen ansökan om upplösning av äktenskapet eller det registrerade partnerskapet var anhängig.

Med förmånslåtarens barn avses

- 1) förmånslåtarens egna barn
- 2) förmånslåtarens adoptionsbarn

- 3) ett barn till en make eller partner i ett registrerat partnerskap vars vårdnadshavare nämnda make eller partner i ett registrerat partnerskap är eller har varit fram till barnets myndighetsålder,
- 4) utom äktenskapet födda barn i fråga om vilka underhållsskyldighet har fastställts för förmånslåtare genom ett domstolsutslag eller ett av en myndighet fastställt avtal, och
- 5) barn vars underhåll förmånslåtare har haft hand om i sitt hem eller på något annat sätt.

Förmånstagaren förverkar sin rätt till ersättning enligt detta avtal, om han eller hon inte har ansökt om förmånen inom fem år från utgången av det kalenderår då förmånslåtare avled.

Ersättning betalas inte heller till en förmånstagare som genom brott uppsåtligt har orsakat förmånslåtarens död.

4 § Ersättningens belopp

Ersättning betalas med stöd av endast ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande.

Ersättningsbeloppet består av änkeandel, barnandel och olycksfallstillägg. Beloppen bestäms utgående från förmånslåtarens ålder och dödsår i enlighet med bilaga A.

Änkeandelen betalas alltid när en förmånslåtare har efterlämnat förmånstagare som nämns i 3 §.

Till änkeandelen läggs en barnandel för varje barn som förmånslåtare efterlämnat som förmånstagare.

Om förmånslåtare har avlidit genom olycksfall, läggs till änkeandelen och barnandelen ett olycksfallstillägg.

Ett olycksfall är en plötslig, yttre händelse som orsakar en kroppsskada och som inträffar mot förmånslåtarens vilja.

Ersättning betalas inte till en person som uppsåtligt genom brott har orsakat förmånslåtarens död.

5 § Fördelning av ersättningsbeloppet

Ersättningsbeloppet betalas till de förmånstagare som nämns i 3 §.

Änkeandelen med eventuella olycksfallstillägg betalas till förmånslåtarens make eller maka och barnandelarna med eventuella olycksfallstillägg till vart och ett barn.

Är förmånstagarna uteslutande sådana barn som nämns i 3 §, delas det sammanlagda beloppet av änkeandelen, barnandelar och eventuella olycksfallstillägg jämnt mellan dem.

Rätten till en ersättning enligt detta avtal kan inte pantsättas eller överlåtas på någon annan.

6 § Ansökan om ersättning

För betalning av en förmån ska Statskontoret tillställas en ansökan på en av kontoret fastställd blankett som finns i bilagan B. Bilaga B är en informativ bilaga. Det hör till Statskontorets befogenheter att besluta om bilagans informationsinnehåll och format.

För betalning av olycksfallstillägg ska Statskontoret tillställas en av läkare utfärdad dödsattest som visar att dödsfallet var ett olycksfall, och på begäran av Statskontoret också ett polisundersökningsprotokoll.

I fråga om sambor ska Statskontoret vid behov tillställas ett hemortsintyg eller motsvarande intyg av vilket samboendet framgår. Vid behov ska Statskontoret dessutom tillställas ett avtal om inbördes underhåll som fastställts av en myndighet och en skriftlig utredning av vilken det framgår att en ansökan om upplösning av äktenskapet var anhängig.

I fråga om barn som nämns i 3 § 5 mom. ska Statskontoret vid behov tillställas en utredning som visar de i avtalspunkten nämnda förutsättningarna för att betrakta någon som barn.

Den som ansöker om ersättning är skyldig att på begäran tillställa Statskontoret även andra utredningar som eventuellt behövs för att avgöra ersättningsärendet.

Arbetsgivaren är skyldig att på begäran ge ersättningsyrkaren eller Statskontoret sådana uppgifter om förmånsåtagarens anställningsförhållande som är nödvändiga för behandlingen av ansökan.

7 § Utbetalning av ersättningsbeloppet

Statskontoret ska betala ersättningsbeloppet eller dess ostridiga del utan dröjsmål och senast inom en månad efter att det har fått de utredningar och uppgifter som visar att förmånstagaren är berättigad till ersättningsbeloppet eller dess ostridiga del. Statskontoret ska meddela om ett negativt beslut inom motsvarande tid.

Om betalningen blir försenad ska Statskontoret betala en årlig dröjsmålsränta enligt de grunder som med stöd av räntelagen tillämpas när dröjsmålsräntan på försenade försäkringsutbetalningar räknas ut.

8 § Avtalets giltighet

Bestämmelserna i detta avtal tillämpas i de fall där förmånslåtare har avlidit den 1 januari 2026 eller senare. I de fall där förmånslåtare har avlidit före den 1 januari 2026 ska tidigare gällande avtal tillämpas.

Detta avtal träder i kraft den 1 januari 2026 och gäller tills vidare med en uppsägningstid på en månad. Detta avtal ersätter de tjänste- och arbetskollektivavtal som parterna tidigare ingått om förmåner som motsvarar grupplivförsäkring.

Om villkoren för grupplivförsäkring inom den privata sektorn ändras, ska parterna förhandla om motsvarande ändringar i detta avtal.

Helsingfors den 27 november 2025

FINANSMINISTERIET

FÖRHANDLINGSORGANISATIONEN FÖR OFFENTLIGA SEKTORNS UTBILDADE FOSU RF

FACKFÖRBUNDET PRO RF

FÖRBUNDET FÖR DEN OFFENTLIGA SEKTORN OCH VÄLFÄRDSOMRÅDEN JHL RF

Bilaga A

Ersättningsbelopp

Ålder	Änkeandelar €
–49	18 600
50	17 380
51	16 150
52	14 870
53	13 650
54	12 450
55	11 200
56	9 980
57	8 810
58	7 500
59	6 280
60–	5 200
Barnandel €	8 110
Olycksfallstillägg	50 % av det sammanlagda beloppet av änkeandelen och barnandelen